

Nieuwsbrief – juni 2025

** Goede levensbeschouwelijke educatie voor alle leerlingen
in het voortgezet onderwijs **

Verschenen: *Nieuwe werelden openen*

Inspiratieboek LERVO voor docenten Godsdienst en Levensbeschouwing

We zijn heel blij met de publicatie van *Nieuwe werelden openen*! Op dinsdag 18 maart is het Inspiratieboek LERVO gepresenteerd tijdens de jaarlijkse studiedag van docenten levensbeschouwing en godsdienst (VDLG) met een programma waarin we aan de slag gingen met de inhoud en elkaar inspireerden om lessenseries te ontwerpen vanuit de perspectief-gerichte benadering.

Dit inspiratieboek is het eerste deel van vier publicaties waarin we voor docenten en studenten uitwerken hoe de perspectiefgerichte benadering een integratie is van verschillende benaderingen in het vakgebied levensbeschouwing en religie in het voortgezet onderwijs.

[Lees verder](#)

Volgende delen Inspiratieboek

Docenten, scholen en opleidingen kunnen met *Nieuwe werelden openen* aan de slag met de perspectieven-benadering. En er komt nog meer, want dit jaar gaat het LERVO-team verder met de ontwikkeling van het landelijk kerncurriculum Levensbeschouwing en Religie. [Lees verder](#)

Nieuwe werelden openen bestellen?

Hoe versterk en vernieuw je jouw onderwijs- en vakleerplannen en geef je inspirerend onderwijs? *Nieuwe werelden openen* geeft scholen een impuls voor vernieuwing van het vakgebied L&R.

Bestellen via www.tenbrinkuitgevers.nl/nieuwe-werelden-openen

Ontwikkelingen LERVO

Onlangs verscheen het eerste deel van het LERVO Inspiratieboek met de prachtige titel *Nieuwe werelden openen*. Met deze titel ben ik (*Dick den Bakker*, voorzitter LERVO) erg blij, want daarmee is de noodzaak om aandacht te schenken aan de wereld van religie en levensbeschouwing een brede pedagogische opdracht geworden. Het openen van deze werelden mag je jonge mensen niet onthouden, om zich in deze samenleving een beetje thuis te voelen en daaraan zelfs een constructieve bijdrage te kunnen leveren. [Lees verder](#)

Recensie Bert Roebben: De vele perspectieven en de ene mens – een uitdaging voor levensbeschouwelijk onderwijs

Voor Narthex schreef Bert Roebben een recensie van het inspiratieboek *Nieuwe Werelden openen: 'De perspectiefgerichte benadering doet eer aan de meerstemmigheid van religie en religie-onderwijs en neemt de levensbeschouwing van leerlingen serieus. Maar het vraagt ook veel van leraren en lerarenopleidingen.'* [Lees verder](#)

(Foto: Bert Roebben op 23 mei jl. bij het netwerkevent voor studenten GL Nederland en Vlaanderen, georganiseerd door Windesheim en VIAA)

Terugblik VDLG studiedag 18 maart 2025

Wat gebeurt er als docenten levensbeschouwing en godsdienst in het écht samenkomen? De VDLG-studiedag van 2025 gaf daar een krachtig antwoord op: ontmoeting, inspiratie en samenwerking stonden centraal. Niet langer alleen luisteren, maar samen doen – dát was het nieuwe motto. En met 124 deelnemers uit het hele land werd het een dag vol energie en liefde voor het vak. [Lees verder](#)

Als sectie aan de slag met je vakleerplan

Afgelopen maanden werkte Marcel Elsenaar met een aantal secties levensbeschouwing en godsdienst. De aanleiding verschilde: soms was het een vermindering van lessen, dan weer grote onderlinge verschillen in visie, of het voorstel om het vak samen te voegen met maatschappijleer. De kernvraag was telkens dezelfde: *help ons om het gesprek aan te gaan over het programma van onze lessen en het vakleerplan waarin we boven de verschillen uit gaan zien wat we gemeenschappelijk hebben.* [Lees verder](#)

Vakdidactisch meesterschapsteam Levensbeschouwing & Religie

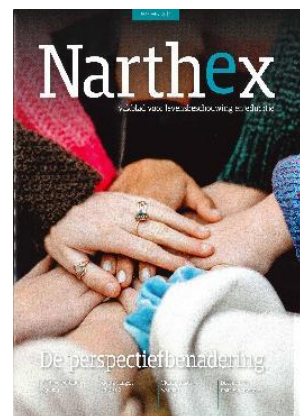
Met de start van het Vakdidactisch Meesterschapsteam (VDMT) Levensbeschouwing & Religie (L&R) geven universiteiten een belangrijke impuls. De oprichting van dit meesterschapsteam markeert een belangrijke stap in het versterken van onderwijs en onderzoek op het gebied van levensbeschouwelijke vorming in Nederland. Dit initiatief, dat wordt gedragen door diverse universiteiten (RUG, RU, VU, UvA, UL, TiU en UU), zet in op kennisdeling, samenwerking en innovatie binnen het vakdidactisch domein. Wat houdt dit team precies in, en welke concrete plannen liggen er voor de komende periode? [Lees verder](#)

LERVO adviseert OCW over bekwaamheidseisen docenten GL

De partners van Expertisecentrum LERVO hebben minister Eppo Bruins en staatssecretaris Mariëlle Paul geadviseerd om de bekwaamheidseisen van docenten Godsdienst/Levensbeschouwing (GL) te preciseren in het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel. Dit besluit wordt momenteel herzien en het ministerie van Onderwijs wint hierbij advies in van vakverenigingen en andere partijen uit het onderwijsveld. Zo kwam de vraag ook bij de VDLG terecht die daarop contact zocht met een aantal partners binnen LERVO. [Lees verder](#)

De perspectiefbenadering en werkvormen ontwikkelen

In het eerste en tweede nummer van *Narthex* staan verschillende artikelen waarin de betekenis van de perspectiefbenadering en de doorwerking in werkvormen en lessenseries worden uitgewerkt. Hierin wordt zichtbaar wat die vertaling vraagt en welke mogelijkheden docenten zien om daarin ook samen op te trekken. Naar aanleiding hiervan overleggen het kernteam van LERVO en het bestuur van de VDLG om te zorgen dat werkvormen en lessenseries gemakkelijker gedeeld kunnen gaan worden.

Terugblik webinar over lesmateriaal maken

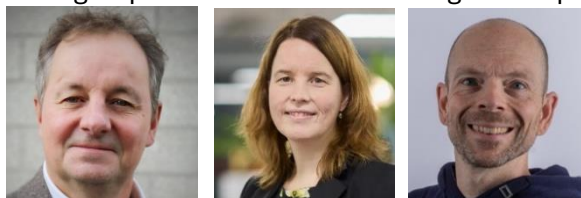
De VDLG organiseert elk jaar een aantal bijeenkomsten, online en fysiek, om docenten elkaar te laten inspireren en praktijken te delen. Op 16 mei was er het webinar 'Zelf lesmateriaal ontwikkelen'. Ibrahim Kurt, Karin Seijdell, Vera van Jaarsveld en Enrico van Rooij vertelden over het rijke materiaal dat zij ontwikkelden. [Lees verder](#)

Onderzoek Zingeving op de Middelbare School (Kaski)

Layla de Moor publiceerde op LinkedIn de eerste bevindingen van het onderzoek naar jongeren en zingeving dat ze doet vanuit het Kaski Onderzoekscentrum voor Religie en Samenleving van de Radboud Universiteit. De eerste resultaten maken duidelijk dat scholen de mentale problemen en zingevingsvragen onder hun scholieren herkennen en inzien dat deze zaken met elkaar samenhangen en ook met de vormingsdoelen van de school. Schoolleiders en bestuurders zijn dan ook van mening dat hun scholen de verantwoordelijkheid hebben om mentaal welzijn, zingeving en vorming bij leerlingen te bevorderen. [Lees verder](#)

Korte berichten

- **Wijziging in de stuurgroep LERVO.** De bezetting van de stuurgroep LERVO is in de afgelopen maanden gewijzigd. Zowel Hans Teegelbeckers (VOS/ABB) als Berend Kamphuis (Verus) gingen met pensioen. Zij zijn in de stuurgroep opgevolgd door resp. Frank de Wit en Marijke Floris. Marchien Timmerman (HBO/LOO) stopt na 7 jaar lid te zijn geweest van de stuurgroep. Hans van den Bemt volgt haar op.

V.l.n.r. Frank de Wit, Marijke Floris en Hans van den Bemt

- **Wijziging in het kernteam LERVO.** Marcel Elsenaar stopt aan het einde van dit schooljaar als lid van het kernteam LERVO. Daarmee krijgt hij meer ruimte om scholen en secties te begeleiden als adviseur identiteit bij Verus. Samen met adviseurs van andere profielorganisaties zal hij deel uitmaken van het op te richten Team Begeleiding VO LERVO.
- **Website:** Op www.lervo.nl lees je alles wat met LERVO te maken heeft en je kunt daar ook de LERVO brochure downloaden.

Nieuwe werelden openen bestellen?

Hoe versterk en vernieuw je jouw onderwijs- en vakleerplannen en geef je inspirerend onderwijs? **Nieuwe werelden openen** geeft scholen een impuls voor vernieuwing van het vakgebied L&R.

Bestellen via www.tenbrinkuitgevers.nl/nieuwe-werelden-openen

Colofon

De nieuwsbrief van Expertisecentrum LERVO verschijnt twee á drie keer per jaar. Je bent vrij om de nieuwsbrief te verspreiden / delen met anderen. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan via: info@lervo.nl.

Kernteam

Dick den Bakker | voorzitter stuurgroep LERVO: lervo@kpnmail.nl
Markus Davidsen | projectleider curriculum: m.davidsen@hum.leidenuniv.nl
Marcel Elsenaar | projectleider verbinding vo-scholen: melsenaar@verus.nl
Corine de Reus | projectmedewerker: corinedereus@lervo.nl

Stuurgroep LERVO

Dick den Bakker (voorzitter), Cok Bakker (wo/DRT), Hans van den Bemt (hbo/LOO), Frank de Wit (profielorganisatie VOS/ABB), Marijke Floris (profielorganisatie Verus), Pauline Kraakman (VDLG).

Partners

Vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

